

ZALECENIE KOMISJI**z dnia 3 marca 2014 r.****w sprawie monitorowania śladów bromowanych opóźniaczy spalania w żywności****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2014/118/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Bromowane opóźniacze spalania są związkami bromoorganicznymi stosowanymi w produktach w celu uniemożliwienia lub spowolnienia zapłonu substancji palnych w przypadku pożaru. Stosuje się je powszechnie w szerokiej gamie dóbr konsumpcyjnych, np. w artykułach elektronicznych, samochodach, meblach i materiałach budowlanych, w celu ograniczenia palności produktu. Bromowane opóźniacze spalania mogą wyciec lub wyparować z produktów, w których je zastosowano. Ponieważ dobra konsumpcyjne są wyrzucane po zakończeniu ich używania, substancje te z upływem czasu zanieczyściły środowisko i łańcuch żywnościowy.
- (2) Wiele bromowanych opóźniaczy spalania to substancje trwałe, wykazujące zdolność do bioakumulacji i toksyczne dla ludzi i środowiska. Podejrza się je o powodowanie skutków neurobehawioralnych i powodowanie zaburzeń endokrynologicznych; wykryto je w faunie i florze w środowisku.
- (3) Z tego powodu Komisja zwróciła się do Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) o przygotowanie opinii naukowej na temat zagrożeń dla zdrowia publicznego związanych z obecnością bromowanych opóźniaczy spalania w żywności.
- (4) Panel EFSA ds. środków trujących w łańcuchu żywnościowym przyjął w okresie między wrześniem 2010 r. a wrześniem 2012 r. sześć opinii naukowych⁽¹⁾ dotyczących różnych klas bromowanych opóźniaczy spalania.

⁽¹⁾ Panel EFSA ds. środków trujących w łańcuchu żywnościowym (CONTAM); Opinia naukowa dotycząca polibromowanych bifenyli (PBB) w żywności. Dziennik EFSA 2010; 8(10):1789. [s. 151]. doi:10.2903/j.efsa.2010.1789.
Opinia naukowa dotycząca polibromowanych difenylesterów (PBDE) w żywności. Dziennik EFSA 2011; 9(5):2156. [s. 274]. doi:10.2903/j.efsa.2011.2156.
Opinia naukowa dotycząca heksabromocyklododekanów (HBCDD) w żywności. Dziennik EFSA 2011; 9(7):2296. [s. 118]. doi:10.2903/j.efsa.2011.2296.
Opinia naukowa dotycząca tetrabromobisfenolu A (TBBPA) i jego pochodnych w żywności. Dziennik EFSA 2011; 9(12):2477. [s. 61]. doi:10.2903/j.efsa.2011.2477.
Opinia naukowa dotycząca bromowanych opóźniaczy spalania w żywności: bromowanych fenoli i ich pochodnych. Dziennik EFSA 2012; 10(4):2634. [s. 42]. doi:10.2903/j.efsa.2012.2634.
Opinia naukowa dotycząca nowo pojawiających się i nowych bromowanych opóźniaczy spalania w żywności: Dziennik EFSA 2012; 10(10):2908. [s. 125]. doi:10.2903/j.efsa.2012.2908.

- (5) W odniesieniu do szeregu tych klas EFSA zaleciła, by zgromadzono dalsze dane dotyczące poziomów w żywności i u ludzi.
- (6) Poziomy bromowanych opóźniaczy spalania w żywności pochodzenia zwierzęcego mogą wiązać się z obecnością tych substancji w paszy; z tego powodu – w oparciu o pierwsze wyniki monitorowania żywności w 2014 r. – w 2015 r. może zostać wydane zalecenie dotyczące monitorowania paszy,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

1. Państwa członkowskie powinny w 2014 i 2015 r. prowadzić monitorowanie obecności bromowanych opóźniaczy spalania w żywności. Monitorowanie powinno obejmować różnorodne środki spożywcze, uwzględniając zwyczaje żywieniowe, aby umożliwić dokładne oszacowanie narażenia, a w odniesieniu do różnych klas bromowanych opóźniaczy spalania należy włączyć różne artykuły spożywcze.
2. Państwa członkowskie powinny stosować procedury pobierania próbek określone w załączniku II rozporządzenia Komisji (UE) nr 252/2012⁽²⁾, aby zapewnić reprezentatywność próbek dla badanej partii.
3. Państwa członkowskie powinny prowadzić analizy różnych klas bromowanych opóźniaczy spalania w celu wykrycia obecności następujących substancji w odpowiednich artykułach spożywczych:
 - a) w odniesieniu do klasy polibromowanych difenylesterów (PBDE): 2,2',4'-tribromodifenylester (BDE-28, nr CAS 41318-75-6); 2,2',4,4'-tetrabromodifenylester (BDE-47, nr CAS 5436-43-1); 2,2',4,5'-tetrabromodifenylester (BDE-49, nr CAS 243982-82-3); 2,2',4,4',5'-pentabromodifenylester (BDE-99, nr CAS 60348-60-9); 2,2',4,4',6'-pentabromodifenylester (BDE-100, nr CAS 189084-64-8); 2,2',3,4,4',5'-heksabromodifenylester (BDE-138, nr CAS 67888-98-6); 2,2',4,4',5,5'-heksabromodifenylester (BDE-153, nr CAS 68631-49-2); 2,2',4,4',5,6'-heksabromodifenylester (BDE-154, nr CAS 207122-15-4); 2,2',3,4,4',5',6'-heptabromodifenylester (BDE-183, nr CAS 207122-16-5) i 2,2',3,3',4,4',5,5',6,6'-dekabromodifenylester (BDE-209, nr CAS 1163-19-5) w jajach i produktach jajecznych, mleku i produktach mlecznych, mięsie i produktach mięsnych, tłuszczach i olejach roślinnych i zwierzęcych, rybach i owocach morza, środkach

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 252/2012 z dnia 21 marca 2012 r. ustanawiające metody pobierania i analizy próbek do celów urzędowej kontroli poziomów dioksyn, dioksynopodobnych polichlorowanych bifenyli i niedioksynopodobnych polichlorowanych bifenyli w niektórych środkach spożywczych oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1883/2006 (Dz.U. L 84 z 23.3.2012, s. 1).

spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz w żywności dla niemowląt i małych dzieci, przy zastosowaniu metod analitycznych o granicy oznaczalności 0,01 ng/g masy mokrej lub niższej;

- b) w odniesieniu do klasy heksabromocyklododekanów (HBCDD): (+/-)- α -HBCD (1,2,5,6,9,10-heksabromo-(1R,2R,5S,6R,9R,10S)-rel-cyklododekan; nr CAS 134237-50-6), (+/-)- β -HBCD (1,2,5,6,9,10-heksabromo-(1R,2S,5R,6R,9R,10S)-rel-cyklododekan; nr CAS 134237-51-7) i (+/-)- γ -HBCD (1,2,5,6,9,10-heksabromo-(1R,2R,5R,6S,9S,10R)-rel-cyklododekan; nr CAS 134237-52-8) w rybach i owocach morza, mięsie i produktach mięsnych, mleku i produktach mlecznych, jajach i produktach jajecznych oraz w preparatach do początkowego żywienia niemowląt i preparatach do dalszego żywienia niemowląt. Metody analityczne stosowane do oznaczania HBCDD obejmują oznaczanie stereoizomerów i powinny mieć granicę oznaczalności 0,01 ng/g masy mokrej lub niższą;
- c) w odniesieniu do klasy tetrabromobisfenolu A i jego pochodnych: tetrabromobisfenol A (TBBPA, nr CAS 79-94-7) i, o ile to możliwe, eter bismetylowy TBBPA (TBBPA-bME, nr CAS 70156-79-5); eter bis(2-hydroksytylo)TBBPA (TBBPA-boHEE, nr CAS 4162-45-2); eter bisalliloTBBPA (TBBPA-bAE, nr CAS 25327-89-3); tetrabromobisfenol A bis(eter glicydyłowy) (TBBPA-bGE, nr CAS 3072-84-2) i eter bis(2,3-dibromopropylowy) TBBPA (TBBPA-bDiBPrE, nr CAS 21850-44-2) w rybach i owocach morza, mięsie i produktach mięsnych, mleku i produktach mlecznych oraz jajach i produktach jajecznych. Metody analityczne stosowane do oznaczania tetrabromobisfenolu A i jego pochodnych powinny mieć granicę oznaczalności 0,1 ng/g masy mokrej lub niższą;
- d) w odniesieniu do klasy bromowanych fenoli i ich pochodnych: 2,4,6-tribromofenol (2,4,6-TBP, nr CAS 118-79-6); 2,4-dibromofenol (2,4-DBP, nr CAS 615-58-7); 4-bromofenol (4-BP, nr CAS 106-41-2); 2,6-dibromofenol (2,6-DBP, nr CAS 608-33-3); tetrabromo-

mobisfenol S (TBBPS, nr CAS 39635-79-5); eter bismetylowy tetrabromobisfenolu S (TBBPS-BME, nr CAS 70156-79-5) w rybach i owocach morza. Metody analityczne stosowane do bromowanych fenoli i ich pochodnych powinny mieć granicę oznaczalności 0,1 ng/g masy mokrej lub niższą;

- e) w odniesieniu do klasy nowo pojawiających się i nowych bromowanych opóźniaczy spalania w żywności: fosforan tris(2,3-dibromopropylu) (TDBPP, nr CAS 126-72-7); N,N'-etylenobis(tetrabromoftalimid) (EBTEBPI, nr CAS 32588-76-4); heksabromocyklododekan (HBCYD, nr CAS 25495-98-1); bis(2-etyloheksylo) tetrabromoftalan (BEH-TEBP, nr CAS 26040-51-7) i 2-etyloheksylo-2,3,4,5-tetrabromobenzoesan (EH-TBB, nr CAS 183658-27-7) i glikol dibromoneopentylowy (DBNPG, nr CAS 3296-90-0) w rybach i owocach morza, mięsie i produktach mięsnych (w tym w podrobach jadalnych), tłuszczach i olejach roślinnych i zwierzęcych, mleku i produktach mlecznych, jajach i produktach jajecznych oraz w żywności dla niemowląt i małych dzieci. Metody analityczne stosowane do nowo pojawiających się i nowych bromowanych opóźniaczy spalania powinny mieć granicę oznaczalności 1 ng/g masy mokrej lub niższą.
4. Państwa członkowskie powinny przeprowadzać analizę bromowanych opóźniaczy spalania zgodnie z załącznikiem III do rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁾, wykorzystując metodę analizy, o której wiadomo, że daje wiarygodne wyniki.
5. Państwa członkowskie powinny regularnie przekazywać EFSA dane z monitorowania wyrażone w przeliczeniu na masę całkowitą lub na zawartość tłuszczu, wraz z informacjami zgodnymi z wytycznymi EFSA do celów włączenia do bazy danych i w formacie sprawozdania elektronicznego zgodnym z tymi wytycznymi. W celu monitorowania tendencji na narażenie państwa członkowskie powinny przekazać także dostępne dane z poprzednich lat uzyskane przy wykorzystaniu metody analizy, o której wiadomo, że daje wiarygodne wyniki.

Sporządzono w Brukseli dnia 3 marca 2014 r.

W imieniu Komisji

Tonio BORG

Członek Komisji

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regulami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz.U. L 165 z 30.4.2004, s. 1).